

12.9.2017

Espoon kaupunkisuunnittelulautakunta
Espoon kaupungin kirjaamo
PL 1, 02070 ESPOON KAUPUNKI
kirjaamo@espoo.fi

Espoon ympäristöyhdistys ry
Villa Apteekki, Pappilantie 5, 02770 Espoo, www.sll.fi/espoo
Vastine pyydetään toimittamaan sähköisesti osoitteeseen virpi.sahi@sll.fi

Espoon kaupunkisuunnittelulautakunnalle

Asia: Muistutus Bergön osayleiskaavaehdotuksesta (450 300)

Espoon ympäristöyhdistys on tutustunut kaava-aineistoihin ja toteaa kaavaehdotuksesta muistutuksenaan seuraavaa.

Yleistä

Kaavan mahdollistama lisärakentaminen kohdistuu Etelä-Espoon merkittävimmän metsäisen suojeluekokonaisuuden lähialueelle. Tällä saattaa olla välittömiä ja välillisiä haittavaikutuksia suojeluekokonaisuuden luontotyyppisiin ja lajistoon muun muassa lisääntyvän kulumisen ja häiriön kautta. Osaltaan suojeluarvojen pidempiaikaista säilymistä heikentää myös rakentamisesta seuraava metsämaan määrän väheneminen Suvisaariston alueella. Lisääntyvä rantojen läheisyyteen rakentaminen tulisi vaikuttamaan kielteisesti myös ranta- ja meriluontoon, lisäten häiriöitä muun muassa merilintujen pesintään.

Kaava-alue sijaitsee lisäksi kaukana palveluista ja melko heikkojen julkisen ja kevyen liikenteen yhteyksien vaikutuspiirissä. Ilmeisesti myös vesi- ja jätehuollon asiallinen järjestäminen alueelle voi osoittautua haasteelliseksi.

Edellä manituista syistä yhdistyksen kanta kaavaehdotukseen on kohtalaisen kriittinen. Esitämmekin, että kaavaprosessia ei viedä päätösvaiheeseen ennen kuin tässä muistuksessa yksilöidyt ongelmat on korjattu.

Kaavan luontotietopohjasta ja vaikutusten arvioinnista

Bergön ja Ramsösundin suojeluekokonaisuuden muodostama kokonaisuus on nykytiedon perusteella Etelä-Espoon merkittävin vanhojen metsien lajiston suojelukohde. Luontotyyppitasolla alueen merkittävimmät luontoarvot liittyvät vanha- ja lahopuustoihin kangas- ja kalliometsiin (varsinkin Bergö-Ramsön ls-alue) sekä luhta- ja lehtobiotoopeihin (Ramsösundin ls-alue). Pelkästään yksittäisten luontoharrastajien 2000-luvun retkeilyillä nykyisiltä suojeluekokonaisuudelta on havaittu yhdeksää Punaisen kirjan kääväkäsälajia. Näiden joukkoon kuuluu mm. aidosti vaateliaita aarniometsälajeja, kuten aihkinahka (*Crustoderma corneum*, RT) sekä välkkyludekääpä (*Skeletocutis stellae*). Alueelta on myös vanha havainto lahokaviosammalesta (*Buxbaumia viridis*,

CR, LSL 47 §).

Riittävä luontotietopohja on erityisen tarpeen Bergön osayleiskaavan kaltaisissa hankkeissa, joissa osayleiskaavaa aiotaan käyttää suoraan rakennuslupien myöntämisen perusteena.

Suvisaariston suojelualueiden luonteen ja merkityksen takia on perusteltua edellyttää, että niiden lähialueen maankäyttöä suunniteltaessa teetetään luontoselvitykset. Selvityksissä tulee kiinnittää huomiota myös siihen, onko selvitysalueella suojelualueiden pääperusteina toimivia luontotyyppisiä eli tässä tapauksessa vanha- ja lahoppuustoisia kangas- ja kalliometsiä. Alueella tehty luontoselvitys on näiltä osin valitettavan puutteellinen. Sen pohjalta on melko lailla mahdotonta päätellä, kohdistuuko rakentaminen hoidettuihin ja niukkalahoppuustoisiiin ”perusmetsiin” vai sellaisiin metsiin, joissa on merkittäviä lahoppuuhun ja/tai luonnontilaiseen puustoon liittyviä arvoja. Myös vanhojen metsien lajiston kannalta keskeiset lajistoselvitykset (käävääkkäät, sammaleet ja jäkälät), mukaanlukien lahokaviosammalen mahdollisen esiintymisen selvittäminen, on laiminlyöty. On melko lailla naiivia olettaa, että mahdolliset selvittämättä ja tunnistamatta jääneet vanhojen metsien arvot säilyisivät pientalotonteilla pelkän yleisen suunnittelumääräyksen (3 §) pohjalta. Kaavatyön yhteydessä ei ole riittävässä määrin selvitetty myöskään esitetyn rakentamisen ja ulkoilutien vaikutuksia Bergö-Ramsön ja Ramsösundin muodostamaan suojelualuekokonaisuuteen. Tällaisten suojelualueisiin kohdistuvien vaikutusten parempaa arviointia ja haittavaikutusten hillintää edellyttää myös äskettäin hyväksyty Espoo-strategia.

Kommentteja yksittäisiin kaavan maankäyttöratkaisuihin

1) Luontoselvityksessä arvokkaaksi todettu Timmervikenin ranta-alue on syytä suojata nykyistä paremmin. Selkeintä on osoittaa alue esim. VL/luo-kohteeksi, vähimmäisvaatimus on se, että nykyistä kaavamääräystä täydennetään selkeällä rakentamiskielolla.

2) Luo-2-merkinnän kaavamääräykseen on syytä lisätä lause: Alueelle ei saa rakentaa”.

3) Luontoselvityksessä on havaittu Suvisaaristontien ja Bergä varressa sijaitsevalla Espoon kaupungin palstalla ilmeisiä luontoarvoja (mm. lahoppuun runsasta esiintymistä). Esitämme, että kyseinen suoraan suojelualueeseen rajautuva metsäinen alue osoitetaan kaavassa VL-alueen sijasta VL/luo-alueena. Kaavamääräyksessä on syytä edellyttää puuston luonnontilan säilyttämistä mahdollistaen kuitenkin teiden varsien mahdollisten ongelmapuiden sahaaminen maalahoppuiksi.

4) Esitetty Turvepolun ulkoilutie ja siihen sisältyvä silta edellyttävät poikkeamista suojelualueiden rauhoitusmääräyksistä. On selvää, että uusi reitti lisää suojelualueeseen kohdistuvaa häiriötä helpottaesaaan liikkumista suojelualueen ydinosalla. Asiaa ei voida laillisesti ratkaista pelkän kaavan kautta. Esitämme yhteyden poistamista.

Espoon ympäristöyhdistyksen puolesta,

Espoossa 12.9.2017

Virpi Sahi, puheenjohtaja
virpi.sahi@sll.fi,

Anni Simola, sihteeri
annisimol@gmail.com